

Vonatok

Bognár Dorottya fordítása

Hiszem, hogy a világot vasúti vágányok szövevénye, sínek acélcsíkjai tartják egyben, amelyek meggátolják, hogy darabjaira essen. A világ-mindenség felett acélkék csillámfények villódnak. A világnak egy ilyen acélszínű árnyéka van. Ebben az árnyékban tükröződnek életpályáink és élettörténeteink, és benne egy nagy egységbe fonódnak a Föld végtelen és monoton felületei, közömbös sztyeppéi, nyugvó vizei, a város neonfényei, a sziklák és piramisok isteni mozdulatlansága, a homokdűnék hullámozása, csendes beszélgetések az orosz nyaralókban, Amazónia őserdei faleveleinek suttogása, a berlini kövezeten heverő cigarettacsikkek, az íróasztalon égő lámpa. Az összekötő vágányoknak köszönhetően mindez egységet képez, s a távolságok közel kerülnek egymáshoz.

Az idő múlása is a szerelvény haladási irányában mérhető, s nem visszafelé. Az idő egysíkú, emlékek és jövőendő események egy időben léteznek. Minden vagon egy részlet, egy befejezetlen töredék, az egész csalódott maradéka, amely egy jövőbeli boldog egyesülésre vár. E vagonok a mindörökre elérhetetlen távolságok, a félresikerült találkozások és a meddő jövőök súlyát viselik. Minden vagonban a várakozás ideje telik, az egyetlen idő, amely saját folytatását reméli. A vágányok az idő pályái, amelyeken a vagonok állandóan oda-vissza közlekednek. A vagonok sorrendjében nincsen sem elől, sem hátul, álmatlanul bolyonganak egy háborítatlan álom felé törekedve. És ebben az álomban minden egy abszolút meghittségbe olvad, amelyben a szenvedés hirtelen rendkívüli örömbé vált át.

Olyan országban élek, amelynek az árnyéka nem található meg az acélvágányok csillámló szövedékének visszfényében. Olyan országban, amely nem otthonos a világ intim térségeiben. Az én hazámon nem haladnak át vonatok, csupán egyvagonos mozdonyok közlekednek. Magányos vagonok sokasága bolyong benne, annak reménye nélkül, hogy valaha csatlakozná-

nak, s hogy egy szerelvényben kapcsolódna össze mindaz, ami egymástól távoli és különböző. Egy előző életből öröklött megszokás által vezérelve közlekednek, távoli világokból érkező vonatok emlékképeit hordozzák.

Az én hazámban a vágányok nem szelik át egymást, mivel minden vágány vakvágány, sehová sem vezet, semmit sem ígér. Nincsenek vasúti pályák. Beborította őket a gyom és a mezei virág. Nincsenek utasok. Senki sehova nem érkezik, s mivel nincs célpont, nincs elrugaszkodási pont sem. Minden hely az egyformaság iszonyát viseli magán. Oda nem lehet eljutni, ami azonos a kiindulóponttal. Senki sem megy el, nem indul, nem mozdul senki, mindenki a halál közömbösségének iszonyában nyugszik. Minden az abszolút felejtésre emlékeztet. A nyomtalan életre, a nyomok nyomának a hiányára. Az idő sem múlik. Nincsenek emlékek, mivel jövőbeli történetek sincsenek. Csak csend van, amelyet sohasem zavar meg az elképzelhetetlen gyorsasággal közlekedő vonatok zaja. A vasúti sínek fokozatos eltűnése csak a pusztulás vigyorgó arcát formázza. A katasztrófa nevetésében az elmenés lehetetlensége.

Álmodom: egyszer egy olyan országban ébredek, amelyben vonatok közlekednek. Elmegyek a vasútállomásra, beülök az óriási szerelvény egyik vagonjába, és útnak indulok. A fülkében újságot olvasok. Lassan álomba merülök. Mielőtt elnyomna az álom, utolsó pillantásommal meglátom saját hazám árnyékát az égen, a világ egységes árnyékába olvadva.

Belgrád, 1998